

گزارش سفر معاون امور فرهنگی مجمع تقریب به سنت پترزبورگ

پیرو دعوت «راویل پانجییف» مفتی سنت پترزبورگ، اسماعیل نوری معاون امور فرهنگی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در دومین همایش بین المللی دینی سنت پترزبورگ با موضوع «حفظ ارزش‌های دینی، معنوی و اخلاقی در دنیای مدرن و توسعه گفتگوی بین ادیان» شرکت کرد.

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، این همایش توسط اداره معنوی مسلمانان سنت پترزبورگ و منطقه شمال غربی روسیه در شهر سنت پترزبورگ روسیه از تاریخ 22 تا 23 شهریورماه برگزار شد.

محورهای همایش

این همایش با هدف گفت‌وگوی علمی و دینی درباره آموزه‌های دینی پیرامون صلح، روشنگری، درک و احترام متقابل، توجه به اهمیت حفظ ارزش‌های دینی و معنوی و اخلاقی در شرایط دنیای مدرن برگزار شد. در این رویداد در خصوص محورهایی چون پویایی روابط ادیان سنتی در جهان، شناسایی مسائل، ایجاد ساز و کارهایی برای هماهنگ کردن وضعیت قومی-مذهبی در جهان و انجام اقداماتی برای مقابله با افراط‌گرایی قومی و مذهبی بحث و تبادل نظر شد.

تنوع حضور شخصیتها

این همایش با حضور بیش از 300 نفر از شخصیت‌های دینی و مذهبی مسلمانان و مسیحیان از کشورهای روسیه، ایران، عربستان سعودی، قطر، بحرین، سوریه، لبنان، قزاقستان، اندونزی و مناطق مختلف دیگر از روسیه به ویژه مسکو، داغستان، باشقیرستان و کازان برگزار شد.

از جامعه غیر مسلمان و مسیحیت؛ برکت حضرت کریل پاتریارک مسکو و هیئت ده نفره از کلیسای ارتدکس روسیه در این مراسم شرکت کردند. شاخص‌ترین شرکت‌کنندگان هیئت مذکور متروپولیتن وارسونوفی سنت پترزبورگ و لادوگا بودند.

شخصیت‌های مسلمان روسیه و جهان اسلام حاضر در این نشست، کامل سمیعولین مفتی جمهوری تاتارستان، آلبر گرگانف رئیس مجمع مسلمانان روسیه، محمد الخاوری معاون وزیر اوقاف و امور اسلامی قطر، شیخ زهیر جعید هماهنگ کننده جبهه عمل اسلامی لبنان، اسماعیل بردیف، رئیس مرکز هماهنگی مسلمانان در قفقاز شمالی، حجت‌الاسلام و المسلمین صابر اکبری جدی، رئیس سابق مرکز اسلامی مسکو، اسماعیل نوری، معاون فرهنگی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و رسول عبداللهی، رئیس نمایندگی دانشگاه المصطفی (ص) در روسیه، آینور بیرگالین از باشقیرستان، احمد حاجی عبداﷻ یاراف از داغستان بودند.

برنامه همایش

افتتاحیه همایش و نشست های روز اول در محل سالن همایش‌های هتل مریلند و نشست روز دوم در محل دانشگاه ایالتی سنت پترزبورگ در دانشکده تاریخ برگزار شد.

مشارکت کنندگان همایش

این رویداد با حمایت کلیسای ارتدکس روسیه، مجمع روحانیون مسلمانان روسیه، دانشگاه ایالتی سنت-پترزبورگ، انستیتو نسخ خطی آکادمی علوم روسیه، دانشگاه دولتی تربیت معلم، بنیاد حمایت از فرهنگ، علم و آموزش اسلامی اداره مسلمانان سنت-پترزبورگ و منطقه شمال غربی روسیه برگزار شد و با مشارکت پاتریارک مسکو برگزار شد.

اربعین حسینی یک پدیده کاملاً الهی در اوج مدرنیته و روزهای دوری بشر از معنویات است

«اسماعیل نوری» معاون امور فرهنگی مجمع تقریب، در دومین همایش بین المللی دینی سنت-پترزبورگ ضمن قدردانی از برگزارکنندگان نشست اظهار داشت: اربعین حسینی، فرصتی برای زیست مؤمنانه در دنیای مدرن است.

وی ادامه داد: در جهانی زندگی می‌کنیم که علی‌رغم رشد شاخص‌های رفاهی، بهداشت و درمان، توسعه اقتصادی، صنعتی و... همچنان بشریت نتوانسته است، خود را به سرمنزل مقصود برساند و با وجود همه پیشرفت‌های علمی و تکنولوژی، آمارهای خودکشی، سقط جنین، مصرف مخدرهای صنعتی و روان گردان، دختران و زنان آسیب دیده، جنگ‌های ویرانگر و... روز به روز در حال گسترش است.

معاون امور فرهنگی مجمع تقریب گفت: آمارهای رسمی نشان می‌دهد، تعداد خودکشی‌ها در جهان در سال 2015 به عدد ۸۲۸۰۰۰ نفر رسید؛ این در حالی است که این رقم در سال 1990، ۷۱۲۰۰۰ نفر بوده است. از سوی دیگر از آغاز قرن بیستم تا به امروز، تعداد جنگ‌های خانمان‌سوز، روز به روز بیشتر شده است؛ یک روز برای تصاحب سرزمین‌های حیاتی و منابع زیرزمینی، دو جنگ جهانی به وقوع می‌پیوندد، یک روز با شروع جنگ سرد، قدرت‌های بزرگ به دنبال رقابت‌های هولناک تسلیحاتی و اتمی می‌روند و یک روز نیز با ظهور طالبان و داعش، بر طبل بنیادگرایی و رادیکالیسم مذهبی نواخته می‌شود.

وی ادامه داد: وضعیت افول ارزش‌های اخلاقی و دینی به جایی رسید که رونالد اف. اینگلهارت (دانشمند سیاسی آمریکایی و مدیر پیمایش ارزش‌های جهانی) پس از انجام یک پیمایش میدانی وسیع گفت، اطلاعات مربوط به روندهای مذهبی بین سال‌های ۱۹۸۱ تا ۲۰۰۷ در ۴۹ کشور نشان داد که به جز مردم برخی از کشورهای ثروتمند، مردم در بقیه کشورها بین آن‌سال‌ها مذهبی‌تر شده بودند و برخلاف انتظار برخی متفکران، صنعتی‌شدن و گسترش علم نتوانسته بود، بر دین‌داری مردم تأثیر چندانی بگذارد. اما از سال ۲۰۰۷، همه چیز با سرعت اعجاب‌آوری تغییر کرد و نظرسنجی‌ها بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۹ افت شاخص دین‌داری مردم را در اکثر کشورهای مورد بررسی نشان داد.

نوی تصریح کرد: به نظر می‌رسد، این روند افول معنویت و اخلاق‌های انسانی قرن‌ها است به صورت آرام آغاز شده و علت اصلی آن را باید در اندیشه سکولاریسم دانست. به تعبیر علامه متفکر آیت‌الله سید محمد باقر صدر، علل افت فرهنگ غرب، جدایی و بریدگی زمین از آسمان است. آن چیزی که مغرب زمین را امروزه به این حالت رسانده، این است که زمین و ساکنان این کره خاکی تصمیم گرفتند، آگاهانه رابطه خودشان را با آسمان قطع کنند.

وی افزود: به دنبال این بریدگی، یک احساس استغنا و بی‌نیازی از مراقبت وحیانی در میان انسان‌های غربی پدید آمد. اما در میان این همه افت و خیز و نگرانی نخبگان و علمای ادیان الهی نسبت به کم‌رغبتی و یا بی‌رغبتی انسان مدرن به ارزش‌های دینی، هم اکنون شاهد وقوع بزرگ‌ترین تجمع سالانه بشری با یک موضوع کاملاً مذهبی و الهی هستیم. تجمعی که نه دولتی آن را برنامه‌ریزی می‌کند و نه هیچ انگیزه اقتصادی و یا سیاسی پشت آن نهفته است. تجمعی که نه در کشورهای به ظاهر پیشرفته به وقوع می‌پیوندد و نه در سرزمینی خوش آب و هوا بلکه در سرمای استخوان سوز و گرمای طاقت‌فرسای بیابان‌ها انجام می‌شود؛ تجمعی به نام اربعین.

معاون امور فرهنگی مجمع تقریب خاطرنشان کرد: آمارها نشان از آن دارد که در این تجمع جمعیتی بیش از 22 میلیون نفر برای یک مناسک دینی گردهم می‌آیند؛ تجمعی که نه جنسیت، نه ملیت، نه سن و سال و نه حتی سلامت جسمی هیچ تبعیضی برای آنها ایجاد نمی‌کند و جالب‌تر آن که به یک دین هم اختصاص ندارد و علاوه بر مسلمانان، حتی پیروان سایر ادیان الهی نیز در این تجمع به چشم می‌خورند. با کمی دقت در می‌یابیم که حتی توریستی‌ترین شهرهای جهان نیز- با وجود همه رفاه و تسهیلات تفریحی- در طول یک سال شاهد این تعداد بازدید کننده نیستند، اما شهر مذهبی کربلا تنها در روزهای اربعین شاهد بیش از 22 میلیون نفر است که صرفاً به دلیل یک عامل قدسی در یک نقطه گردهم آمده‌اند. همان تعالی و قدسیتی که گمشده‌ی بشر مدرن است و تنها با آن است که می‌تواند به سرمنزل آرامش دست یابد.

وی تأکید کرد: اربعین حسینی یک پدیده کاملاً الهی در اوج مدرنیته و روزهای دوری بشر از معنویات است و نشان می‌دهد که دین همچنان می‌تواند مهم‌ترین عامل تحرک اجتماعی و در کنار هم قرار گرفتن انسان‌ها در کنار یکدیگر باشد. تجمعی که آرامش حاصل از آن در هیچ کانون و مکانی به انسان دست نمی‌دهد و در کنار این مناسک دینی است که معنویت، اخلاق و عدالت محقق خواهد شد؛ پس می‌توان در کوران مدرنیته نیز همچنان به شعله گرفتن ارزش‌های دینی امید داشت و باید در پی تقویت چنین مناسکی بود.

